

Viad Royalties AB
c/o Nordfors Consulting AB
Box 528
101 30 Stockholm

KOPIA

KOPIA

Undersökningstillstånd för området Frustuna nr 101 i Södertälje kommun i Stockholms län och Gnesta kommun i Södermanlands län

Beslut

Bergmästaren beviljar Viad Royalties AB, 556595–7411, (hädanefter sökanden) undersökningstillstånd med tillståndsid 2024:52 enligt minerallagen (1991:45) för området Frustuna nr 101.

Undersökningstillståndet innebär ensamrätt för sökanden till undersökning av det beviljade området. Med undersökning avses arbete i syfte att påvisa en fyndighet avseende sådana koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen.

Undersökningstillståndet gäller i tre år från den 20 mars 2024 till den 20 mars 2027.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet, se bifogad karta (bilaga 1), omfattar en yta om 3 379,37 ha och begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	6 549 330	616 760
2	6 549 530	619 610
3	6 548 770	622 080
4	6 547 010	625 620
5	6 546 680	627 700

6	6 546 710	630 940
7	6 546 150	632 310
8	6 546 000	633 040
9	6 546 000	634 310
10	6 543 520	634 750
11	6 544 560	631 620
12	6 544 960	631 610
13	6 546 210	630 850
14	6 546 200	630 380
15	6 545 960	630 130
16	6 544 490	630 850
17	6 544 500	630 420
18	6 545 280	625 260
19	6 546 650	620 910
20	6 547 620	619 490
21	6 548 130	616 930

Villkor

Sökanden ska ställa säkerhet för ersättning avseende skada eller intrång som kan bli följden av undersökningsarbete. Säkerheten ska ställas till Bergsstaten innan undersökningsarbeten påbörjas.

Bakgrund

Ansökan om undersökningstillstånd kom in till Bergsstaten 17 januari 2024 och avser koncessionsmineralen nickel, koppar, kobolt, guld, rutenium, rodium, palladium, osmium, iridium och platina. Sökanden har till sin ansökan fogat en karta över det sökta området och uppgifter om vilka fastighets- och övriga kända sakägare som berörs av ansökan. Enligt sökanden kan arbeten inom det sökta området leda till fynd av koncessionsmineral därför att det inom området finns en gammal gruva, Frustunagruvan, som producerade nickel och koppar. Nu med moderna undersökningsmetoder så hoppas man på att finna ytterligare koncessionsmineral i området. De undersökningsarbeten som sökanden planerar att utföra är sammanställa och utvärdera tillgänglig geologisk information för att därefter bygga vidare på kunskapen med geologisk kartering med provtagning. Sedan kommer mer detaljerade

undersökningar såsom geofysiska mätningar, moränprovtagning, bottenmoränprovtagning och kärnborring.

Ansökan om undersökningstillstånd har remitterats till länsstyrelsen och kommunen. Underrättelse om ansökan har sänts till berörda fastighets- och övriga kända sakägare. Yttranden från länsstyrelserna i Stockholms län och Södermanlands län, Gnesta kommun samt flertalet fastighets- och sakägare har kommit in till Bergsstaten.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i huvudsak framfört följande.

Inom området finns en fornlämning i form av gravfält, sjön Sillen som har höga naturvärden, områden med strandskydd, samt grundvattenförekomsten Vårdingeåsen-Visbohammar med vattenskydd.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har i huvudsak framfört följande.

Västra delen av ansökningsområdet berör Björnlunda vattenskyddsområde. Vidare inom området finns flertalet naturmiljövärden, fridlysta arter, samt riksintresse för naturvård och riksintresse för friluftsliv. Inom det ansökta området finns det 8 potentiellt förorenade områden. Området omfattas av ett stort antal kulturhistoriska komponenter/miljöer/lämningar från såväl förhistorisk som historisk tid. Två områden av riksintresse för kulturmiljövården.

Kommunen har i huvudsak framfört följande.

Inom ansökningsområdet finns känsligt växt- och djurliv samt riksintresse för friluftsliv, natur- och kulturmiljö. Länets naturvårdsprogram har utpekade områden, sjön Ålskeln, Lötbodalsområdet, Haversjön och Båvenområdet som alla har många naturvärden. I Gnesta kommuns översiktsplan finns områden som är utpekade till ”opåverkade områden” som ska skyddas mot åtgärder som kan påverka områdets karaktär. Sjön Lockvattnet är en ytvattentäkt för Björnlunda samhälle som nämns i översiktsplanen som ett särskilt skyddsvärt vatten. Med hänvisning till Gnesta kommuns konsekvensbedömningar är de negativt inställda till att undersökningstillstånd medges till sökande.

Från fastighets- och övriga kända sakägare har i huvudsak följande synpunkter framförts.

Trafikverket uppmärksammar att åtgärder i vägområdet till allmän väg kräver tillstånd från väghållaren.

Ägarna och delägarna till följande fastigheter ställer sig negativa mot ansökan om undersökningstillstånd och framför att de inte vill att ett undersökningstillstånd medges sökande: Gnesta Hållsta 5:31, Gnesta Hållsta 1:6, 1:2 och 1:24, Gnesta Frustuna Ekeby

1:5 och 1:6, Gnesta Borg 1:3, Gnesta Björnlunda-Ekeby 2:5, Gnesta Frustuna Ekeby 1:3 och 2:1, Gnesta Öonnersta 1:4, 1:8, 1:12, 1:15 och 3:6, Gnesta Västerkärv 1:2, Gnesta Siggatorp 1:1, Gnesta Lövnäs 1:4–8. Alla yttranden och skrivelser skickas i sin helhet till sökande.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § minerallagen ska ett undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbeten.

Av 1 kap. 5 § första stycket minerallagen framgår att ett undersökningstillstånd som grundas på ansökan avseende något eller några av de koncessionsmineral som anges i 1 § 1 och 2 gäller, om inte sökanden begär annat, samtliga mineral som anges där.

Förarbeten

En förutsättning för att sökanden ska få undersökningstillstånd är att det ska finnas anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Enligt förarbetena till minerallagen är det sökanden som ska förete någon form av utredning som visar att denna förutsättning är uppfylld. Han ska alltså kunna förete något indicium på att åtminstone något koncessionsmineral förekommer inom det aktuella området. Kravet får inte sättas så högt att seriöst prospekteringsarbete försvåras (prop. 1988/89:92 s. 90).

Kriteriet att sökanden uppenbarligen saknar möjlighet att få till stånd en ändamålsenlig undersökning visar att prövningen inte är avsedd att vara särskilt ingående utan att det främst är fallen av missbruk man vill komma åt (prop. 1988/89:92 s. 91 och prop. 2004/05:40 s. 37).

Tillstånd ska vägras om sökanden tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. I detta fall krävs det inte att förhållandet ska vara uppenbart utan det räcker med att sökanden inte bedöms uppfylla kravet. Exempel på situationer där tillstånd kan vägras är att sökanden tidigare har visat bristande hänsyn till markägares eller andra sakägares intressen eller utfört undersökningsarbeten på ett sätt som varit skadligt för natur- eller kulturmiljön. Vid prövningen bör sådana omständigheter vägas in som hur allvarliga missförhållandena varit, om det varit fråga om enstaka eller

upprepade överträdelser och i vilken utsträckning det berott på sökanden själv samt hur lång tid som gått från det tidigare undersökningsarbetet (prop. 2004/05:40 s. 80).

Bergmästarens bedömning

Mot bakgrund av vad sökanden har anfört anser bergmästaren att undersökningar i det aktuella området kan komma att leda till fynd av koncessionsmineral av det slag som ansökan avser. Bergmästaren vill erinra om att det är omständigheter hänförliga till den sökande själv som ska beaktas vid bedömningen av kriteriet om sökanden uppenbarligen saknar möjlighet och avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning. Vad som har framkommit i ärendet föranleder inte bergmästaren att ifrågasätta sökandens möjlighet eller avsikt att få till stånd ändamålsenliga undersökningar inom det sökta området. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte har framkommit något som innebär att sökanden tidigare visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete.

Den aktuella ansökan avser koncessionsmineralen nickel, koppar, kobolt, guld, rutenium, rodium, palladium, osmium, iridium och platina. Eftersom ansökan avser koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen, och sökanden inte har begärt annat, beviljar bergmästaren undersökningstillstånd för samtliga koncessionsmineral som anges i bestämmelsen.

Undersökningsavgiften för tillståndet har enligt 14 kap. 2 § minerallagen och 10 § mineralförordningen, med beaktande av undersökningsområdets storlek och de mineral som omfattas, bestämts till 67 600 kr. Bergmästaren konstaterar att sökanden har betalat den fastställda undersökningsavgiften.

Enligt bergmästarens bedömning är förutsättningarna för att bevilja det sökta undersökningstillståndet uppfyllda.

Delgivning av beslutet

Bergmästaren har beslutat att samtliga fastighets- och sakägare ska delges detta beslut genom kungörelsedelgivning i tidningarna Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Länstidningen Södertälje och Södermanlands nyheter samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Den som delges detta beslut genom kungörelsedelgivning kan överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Luleå senast den 24 april 2024 vilket även anges i överklagandehänvisningen (bilaga 2).

Bergmästaren erinrar om följande

Undersökningsarbete inom det beviljade området får endast utföras i enlighet med en gällande arbetsplan som ska upprättas av sökanden. Arbetsplanen ska delges ägare till de fastigheter där arbetet ska bedrivas och innehavare av särskild rätt som berörs av arbetet. Bestämmelser om arbetsplan för undersökningsarbete och när en arbetsplan blir gällande finns i 3 kap. 5 – 5 e §§ minerallagen.

I den arbetsplan som sökanden ska upprätta samt delge berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska sökanden bland annat lämna uppgift om hur eventuella skador och intrång kommer att regleras. Arbetsplanen ska också innehålla uppgift om vilken form av säkerhet som sökanden har och storleken på säkerheten. Fastighetsägare eller innehavare till särskild rätt som inte godkänner säkerheten kan begära att säkerheten prövas av länsstyrelsen enligt 17 kap. 2 § minerallagen.

Enligt 3 kap. 3 § minerallagen ska undersökningsarbete utföras så att minsta skada och intrång vållas på någon annans egendom och på natur- och kulturmiljön.

Undersökningsarbete får inte äga rum inom nationalpark eller i strid med föreskrifter som gäller för natur- eller kulturresevat. Det åvilar sökanden att hos länsstyrelsen eller hos bergmästaren ansöka om medgivande till undersökningsarbete inom sådana skyddade områden som anges 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, om medgivande inte beviljas råder hinder mot undersökningsarbete. Det åvilar också sökanden att ansöka om eventuella ytterligare tillstånd enligt annan lagstiftning än minerallagen, t.ex. miljöbalken och terrängkörningslagen, som kan komma att krävas för att få bedriva undersökningsarbete inom undersökningstillståndet.

Bergmästarens erinran är inte en fullständig redogörelse för bestämmelser i minerallagen eller annan lagstiftning som kan ha betydelse för sökandens rätt att bedriva arbete inom undersökningstillståndet eller de skyldigheter som åvilar sökanden.

Övrigt

Yttrandena kommer att sändas till den sökande i sin helhet.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Frida Hannerfors.

Helena Kjellson

Frida Hannerfors

Bilagor

Bilaga 1, Karta undersökningsområdet

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

BERGSSTATEN

Överklagandehänvisning vid kungörelsedelgivning

Om ni tagit del av beslutet genom att läsa om beslutet i en tidning, s.k. kungörelsedelgivning gäller följande för att överklaga bergmästarens beslut.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **senast den 24 april 2024**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.